

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front Lapja

Szerkesztőbizottság:

Balogh István dr.
Független Kiszgazdapárt

Erdel Ferenc
Nemzeti Paraszpárt

Révai József
Magyar Kommunista Párt

A régi törvények

még érvényben vannak legnagyobb részben és az ország új élete ezeknek a régi törvényeknek a mankóin indult el. Szóval nem történt forradalom, a nép nem rugta föl a régi törvényeket és nem hozott helyükbe másokat. Csak ott változtak meg a törvények, ahol durván és szögesen ellenkeznek az új helyzettel és az új politikai törekvésekkel.

A törvényekben tehát kevés a változás. A valóságban azonban óriási. Az ország legnagyobb része már fölszabadult a náci uralom és magyar csatlósai bitortlása alól, a győzelmes orosz hadsereg az ország területén folytatja harcát Hitler-Németország szétzuzására és a magyar nép nagyobb része fölszabadulva a reakciós és fasiszta zsarnokság reakciói és fasiszta zsarnokságait épít ki és megkezdte az ország teljes demokratizálásának munkáját.

Világos tehát a helyzet. A régi törvények még itt vannak és addig, ameddig a fölszabadult nép demokratikus uton újakat nem hoz a helyükbe, addig alkalmazkodni kell hozzájuk. De ezek a törvények már az a legfelsőbb és megmásíthatatlan parancsai az életnek, hanem szükségből ittmaradt részei a régi világnak, amelyekhez azért alkalmazkodunk, hogy ne boruljon föl a rend. Ezeknél a törvényeknél magasabb parancs a mai helyzetben a régi rendszer maradványainak az eltakarítása, a demokrácia megvalósítása és a fölszabadult nép érdekeinek az intézményes biztosítása. Tehát a nép érdekei, a fölszabadulás következményei és az újjáépítés szempontjai fölötté állanak a régi törvények szabályainak s mindenütt, ahol ütközik a kettő, ott a régi törvényeknek kell engedni.

Már meg is vannak az építő demokráciának azok a szervei, amelyek a nép nevében formálhatják és változtathatják a régi törvényeket. Pártok vannak, szakszervezetek s ezeknek magasabb demokratikus szövetsége, a Nemzeti Bizottság. Igaz, hogy ezeket a szerveket a régi törvények nem legitimálják s az is igaz, hogy a nép sem szentesítette őket népszavazás útján, azonban elfogadta őket magának a nép és széles rétegében részt vesz a munkájukban. Tehát ezek a munkájukban igenis a nép szervei és semmi más olyan intézmény nincs, amely több joggal hivatkozhatna a nép képviselőre.

Az orosz csapatok elérték a Balatont

Megkezdődött Saarbrücken ostroma

Az orosz csapatok most teljes mértékben kiaknázzák azokat a gyors sikereket, amelyeket a dunántúli offenzíva során elérték. A szétvert német seregeket már egészen a Balatonig szorították vissza és az üldözés során már beszámolnak első balatoni helységeikről is. Balatonboglár, ez az első balatoni helység, amelyet az orosz csapatok elfoglaltak. Ezzel egyben elérkeztek a Bécs felé vezető utjukban fekvő utolsó természeti akadályhoz, a Balatonhoz. Azok után a jelentések után, amelyeket a haditudósítók a megvert német seregek felbomlását mutató meneküléséről közöltek, nagyon kétséges, hogy a bejósolt nagyobb ellenállás a Balaton környékén megtörténhet-e. A helyzet jelenlegi állása pillanatnyilag azt mutatja, mint ha ez a döntő csata már meg is történt volna, jóval a balatoni vonal előtt. A szovjet hadijelentés egyébként ismét egész sor elfoglalt dunántúli helységeket nevével sorolja, többek között Földvár, Boronka, Felsőszentmárton és Felsőnyék neveit, hogy csak a fontosabbakat említsük. Ezek közül Felsőnyék elfoglalása Fejér megyében ismét közelebb vitte az orosz élcsapatokat Budapesthez, amelytől most már alig 42 kilométerre vannak. Lejjebb a Horvátország felé haladó seregek újabb 20 kilométert haladtak előre a Dráva mentén és ezzel már előkészítették annak lehetőségét, hogy a Dráva tulsó partján lévő Tito-erőkkel egyesülhessenek.

Az orosz seregek egy eddig nem szerepelt fegyvernemüket is harcba vetették a dunamenti ütközetek során. Moszkvai jelentés szerint a Belgrádtól 95 km-re fekvő Illok dunai kikötőt az orosz dunai flotta harciségei rajtaütésszerű rohammal foglalták el. Ennek a vízi fegyvernemnek bizonyára szerepe lesz a Budapest felszabadításánál is.

A nyugati harctéren a legel-

keseredettebb harcok dunnak a Rajnavidék északi kapujában és a Saar-vidéken. Amíg az északi frontszakaszon Bergstern elfoglalása jelent újabb sikert a szövetségeseknek, addig lejjebb a Saar-medencében megkezdődött a közvetlen harc Saarbrücken birtokáért. Az ipari településekben oly gazdag városokat szenved ebben az ádáz ostromharcban. A náci dacára a védekezés teljes kilátástalanságának, makacsul igyekeznek késleltetni a szövetségesek bevonulását a városba és ezzel a közelharcot az érik el, hogy a város teljesen elpusztul. Az amerikai tüzéség éjjel-nappal szakadatlanul ágyúzza a várost, a hivatalos közlés szerint percenként 34 lövedék hull a városra, amely máris lángokban áll. A náci védelmi eljárás lelkiismeretlenségének — amely Aachent is romhalmazzá változtatta a siker legcsekélyebb kilátása nélkül, — újabb megdöbbentő példája Saarbrücken sor-

sa. Közben pedig a légiháború is teljes erővel dühöng Németország fölött, habár a szövetséges légügyi vezérkar legújabb nyilatkozata szerint mindez csak enyhe bevezetés volt ahhoz képest, ami ezután következik. Pedig már most is nap-nap után több ezer gép támadja a német front mögötti utánpótlási területeket és a fontosabb német városokat. A szövetséges légi erők szándékosan azon vannak, ahogy a hivatalos nyilatkozatok is hangsúlyozzák, hogy harcra kényszerítsék a német Luftwaffét, mert így akarják annak harci állományát állandóan még jobban lecsökkenteni. Ez a provokálás hosszú szünet után most végre sikerült. A Berlint támadó amerikai gépek most nagyobb német vadászalakkal találkoztak és így alkalmuk volt soraikban alapos pusztítást véghez vinni, amennyiben a jelentések szerint 95 gépet lelőttek.

Az orosz harctér

Moszkva, december hó 7. Magyarországon Balatonboglár és a Dráva között a szovjet csapatok súlyos harcok során megkezdtek az ellenség ellenállását és elfoglalták Szigetvár fontos vasúti csomópontot. A szovjet csapatok a szétvert ellenséges csapatokat üldözve elérték Balatonboglár kikötőjét. A további küzdelem során elfoglalták Földvár, Boronka, Kasza, Merenye, Felsőszentmárton, Balatonboglár, Öreglak, Selye és Felsőnyék helységeket. A szovjet csapatok több helyen szétverték a faszta erőket. A Dráva mentén a szovjet csapatok harcok során 20 kilométert nyomultak előre. Több helységet elfoglaltak. Az ellenség védelmi céljaira kihasználja a rendkívül egyenetlen terepet és heves ellenállást fejt ki. A németek szakadatlanul gyalogos és páncélos kötelékeket vonultatnak fel és harcban vetik azokat. Azonban a szovjet csapatok ellen intézett valamennyi ellentámadásuk a kísérletüknél kudarcba fulladt.

Tegnap a szovjet csapatok Magyarországon területén több mint 120 helységet foglaltak el.

Nem végleges adatok szerint egy nap alatt elpusztítottak 2000, foglyul ejtettek 750 magyar és német katonát.

Ezenkívül jelentős szákmányt ejtettek Jugoszláviában a Duna és Dráva között a jugoszláv felszabadító néphadsereg csapatai és a szovjet erők tovább folytatták előrenyomulásukat. Illek közelében egyik folyami flottilla osztagunk behatolt a kikötőbe. Szétverték az ellenséges helyőrséget és magát a várost is elfoglalták.

Kelceporoszlágban tovább folyik a kétszoros felderítő és tüzéségi tevékenység. Szovjet lövésosztagok szét szórtak egy támadó ellenséges köteléket és több mint 100 német fasisztát elpusztítottak.

Hét szovjet vadászgép gépfegyverrel tüzelt egy ellenséges vasúti szerelvényre. A lövöldözésekre a németek megállították a vonatot s kiugráltak. A szovjet vadászok újra megnyitották a gépfegyvertűzetet s sok fasisztát elpusztítottak.

Osztrólenkától délnyugatra a szovjet tüzéség támadást intézett egy ellenséges hadosztály menetelő egységei ellen. A zárt egységben baladó gyalogság között nagy pusztítást vittek véghez. Ezen idején egy szovjet felderítő csoport benyomult az ellenséges megerősített fedezékbe. Észrevétlenül sikerült átjutni a drótkadályokon és egyélt műszaki zárokat s elpusztítottak egy erődöt és foglyokat ejtettek.

December 4-én megrongáltunk és megsemmisítettünk 14 német páncélt és lelőttünk hat ellenséges repülőgépet.

Balkáni harctér

London, december 6. Belgrádtól 90 km-re északra jugoszláv és orosz csapatok elfoglalták Illok dunai kikötőt.

Eppen ezért a régi törvények fölött állanak a nép megalakult szervezetei és a demokrácia jogán hatalmukban áll változtatni a régi törvényeken. Alkalmazni az új helyzethez, ahol

lehet és megváltoztatni ott, ahol kell. Ezt a munkát kell elvégezni a demokrácia új intézményeinek s ebben a munkában nem lehet akadály a régi törvények formai érvénye.

Nyugali arcvonal

London, december 6. A brit hírszolgálati iroda jelenti, hogy szövetségesek állásai a Saar-vidéken ma már 50 kilométerre terjednek ki. A Reuter-iroda közli, hogy amerikai csapatok a Saar folyón négy újabb helyen átkeltek. Kemény harc tombol Saargemünde szélén. Előrenyomuló egységek Döringen előtt állanak. Saarlautern előterében felmorzsolták az utolsó német erőket is. Saarbrücken város lángokban áll. Átlagban percenként 34 lövedék zúdul rá. A francia 1. hadsereg főhadiszállása jelenti, hogy francia kötelekek a Vogézekben a két legmagasabb csúcsot foglalták el, algiri lövészek hathatós közreműködésével két fontos hágót is megszálltak. Egyéb kötelekek Münster felé nyomulnak előre. A franciák 15-e óta 10.000 foglyot ejtettek.

Tovább folyik a szövetségesek nagyarányú légi offenzívája Németország ellen. Több mint 1200 amerikai nehézbombázó repülőgép ezernél több vadász kíséretében tovább támadta Nyugatnémetország fontos vasúti csomópontjait.

Ezer angol repülőgép a Rajna- és Ruhr-vidék front közelébe eső városait támadta.

Olaszországból felszálló szövetséges bombázók Bécsét, Innsbruckot, Klagerfurtot és Linzet támadták.

A Köln és Rajna vidékén folyó harcokban az amerikai haderők újabb támadást indítottak és megölték Bergstent az ellenégtől.

Négyszáz amerikai nehéz bombavető támadta Bertint. A birodalmi főváros felett most ismét erős német vadászalakulatok szálltak szembe a szövetségesekkel. Az amerikaiak 95 német gépet lelőttek s utána mélyrepüléssel támadták célpontjaikat. Százötven amerikai gép Münster pályaudvarait bombázta.

Az olaszországi arcvonal

London, december 6. A 8. brit hadsereg egységei bevonultak Ravennába. Ravenna elvesztése után visszahúzódnak a németek a térségből.

Ragyogó átkaroló hadmozdulatok után egy gépesített angol ezred előrenyomult és bevonult a városba. Ez az ezred hónapok óta verekedte magát előre a számbeli fölényben lévő ellenesség ellen. A város lakossága lelkes éljenzéssel fogadta őket. A németek gyorsnászád támaszpontnak használták Ravennát. Az angoloknak sikerült megkímélni a város valamennyi történelmi épületét. A jelentések szerint a németek megkezdték a város ágyuzását. Brit csapatok Faenzától délre átkeltek a Lamone folyón.

A jugoszláv csepelök elérték Trieszt körzetét

London, december 7. A jugoszláv hadijelentés közli, hogy a felszabadító hadsereg egységei bebatoltak Trieszt körzetébe és eljutottak a tenger partjára is, ezenkívül elfoglaltak egy erődállást osztrák földön. Beszámol a jelentés arról is, hogy a visszavonuló német csapatok ellen sikeres harcok folytak a Drina szakaszán.

Válságos az athéni helyzet

Londoni jelentések szerint a görög helyzet súlyossá vált. A főváros sok pontján fegyveres harc folyik. Angol katonai erők súlyos harcban állanak az ellenállási mozgalom csapattestivel. A briteknek is komoly veszteségeik vannak.

Az általános sztrájk folyik. Az élelmezési helyzet válságossá vált. Az ellenállási mozgalom vezetői közölték: addig folytatják a munkabeszüntetést és a fegyveres védekezést, míg a Papendru-kormány le nem mond. A kormány be is adta lemondását, de azt nem fogadták el. Az ellenállási mozgalom szervezetei az angol hajókról folyó élelmiszerkirakodást is megakadályozzák.

Churchill miniszterelnök tegnap az alsóházban nyilatkozatot adott a görög helyzettel kapcsolatban:

— Görögország kétségbeesztő gazdasági és pénzügyi helyzetben van — mondotta. — Amerikai szövetségesünkkel együtt mindent megteszünk, hogy segítsük Görögországot. Csapatunk azért léptek közbe, hogy megakadályozzák a vérontást. Ha újja akarjuk építeni Görögország életét és gazdaságát, meg kell teremteni a belső

rendet és biztonságot. A görög nép belügye, hogy királyságot vagy baloldali kormányt akar, de amíg általános választás utján nem dönt, habozás nélkül fogjuk fenntartani a rendet, biztosítani a nyugalmat a Görögországban levő brit csapatokkal.

London, december 6. Scobey tábornok jelentése közli, hogy a görög hatóságok és a szövetséges főparancsnokság parancsa ellenére az ELAS emberei tovább nyomultak előre a görög főváros belsejében és elfoglaltak több rendőrszobát, mialatt szövetséges katonákra is tüzeltek. Ezért vált szükségessé, hogy a görög hatóságok támogatására angol katonák is akcióba léptek. Egy angol tiszt meghalt, egy katona pedig súlyosan megsebesült. A „Daily Telegraph“ írja, hogy a két párt nem a szabad választást készíti elő, hanem a hatalmat igyekezik magának megszerezni. Ez ellentétben van a szövetséges kormányok terveivel és ha nem akad kormány, amelyet a nép közös akarattal választ meg, úgy a szabad választásokig az angol hatóságok lesznek kénytelenek a rendet fenntartani az országban.

Amerika

az olasz kormányválságról

Newyork, december 7. Az amerikai külügyminisztérium az olasz kormányválsággal kapcsolatban nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat szerint, az amerikai kormány mindenkori álláspontja, hogy az olasz kormány összetétele Olaszország belügye. A fontos katonai kérdéseket érintő változások természetesen a hadviselő Amerikát is érdeklik. Minthogy Olaszország az angol-amerikai felelősség hatáskörébe tartozik, az amerikai kormány közölte, hogy az olaszországi kormányzati problémákat a demokrácia szellemében, minden külső beavatkozás nélkül szeretné megoldottnak látni.

Moszkva álláspontja ismeretes: tényleg a belső erők sza-

bad megnyilatkozását kívánja és ellenez minden külső beavatkozást. Az orosz kormány ezt a politikáját a valóságban is érvényesíti minden felszabadult európai országban.

Londoni illetékes körök az amerikai külügyminisztérium nyilatkozatával kapcsolatban megállapítják, hogy a brit és amerikai álláspont között alapvető különbség nincs. Tudomásul veszik az amerikai nyilatkozat konkrét, személyi és talán e pillanatban érdemi részét, hogy az amerikai kormány nem érezte volna Olaszországgal semmi módon Sforza gróffal kapcsolatos ellenkezését. A britek remélik, hogy az olasz válság nemsokára demokratikusan, általános választások útján lesz megoldható.

A németek gyalázatos eljárása magyar katonákkal

A németek fokozódó gáztettei a magyarság ellen, lassanként legelfogultabb barátainknak is kinyitják szemét. Eddig csak azt tudtuk, hogy magyar katonákat német egyenruhába öltöztetnek, hogy ne merjenek az oroszokhoz áttérni. Most a Dunántúlról érkezett katonák elbeszéléséből megtudjuk hogy

nemcsak leveszik a magyar katonák ruháit és német uniformisba öltöztetik, hanem a magyarok egyenruháit maguk öltik fel. Ezzel azt szeretnék elérni, hogy a magyarok részesüljenek abban a bánásmódban, amelyet az oroszok nekik szánnak és viszont. Az oroszok azonban úgy látszik, résen vannak és ilyen go-

Városi búzakölcsonnt jegyezhet

minden szegedi pénzintézetnél és a Délmagyarország kiadóhivatalában

noszságra is el vannak készülve. A Pécssett ejtett hadifoglyokat — mondják el az onnan érkező volt magyar hadifoglyok — az oroszok maguk választották ketté Tolmács útján külön állították a magyar és külön a német foglyokat. Nem is okozott az oroszoknak különös meglepetést, amikor a magyarokat német és a német foglyokat magyar egyenruhában látták. A magyarokat, informátorainkat is, egyszerre hazaküldték.

Az angol munkáspárt a háború utáni nemzei-közi együttműködésért

London december 6. Az angol független munkáspárt a napokban ülést tartott. A tanácskozáson az aktuális kérdéseken kívül több olyan általános érvényű kérdéssel is foglalkoztak, amelyeknek megoldását a háborútól és a háború utáni nemzei-közi együttműködésről várja a munkáspárt. A munkáspárt határozati javaslatban fogadta el a háború után létesítendő nemzei-közi biztonsági szervezet felállítását. Behatóan foglalkoztak a kelet-ázsiai problémával és különösen a Japán imperializmus kérdésével, amelynek visszaszorítását elsősorú fontosságú feladatnak tekintik. Megvitatásra került a lengyelországi kérdés, továbbá a zsidókérdés problémái is, amelynek olyan megnyugtató módon való megoldását kívánja a párt, hogy az többé a mai katasztrófális formájában fel ne bukkanhasson. A háború utáni általános és szabad nemzetközi kereskedelem teljes kiterjesztését is kívánja a párt, amely kimondotta, hogy minden haladó programu irányzatot Európában a legkészebben támogat.

Egyre erősödik az ellenállás a megszállt országokban

A hitleri Németország zsarnoksága alatt reng a talaj egész Európában. A Vörös Hadsereg és a szövetséges hatalmak együttes támadása az eltiport nemzetek jórészt már felszabadította. Ott is azonban, ahová a szabadító seregek még nem jutottak el, mindenütt egyre jobban izzik a talaj a német megszállók lába alatt. A német uralom alatt lévő európai országokból mindenünnen egyre több híre érkezik az ellenállási mozgalmak megerősödésének. Norvégiában hidakat és viaduktokat robbantanak fel a norvég hazafiak a visszavonuló német csapatok előtt, felgyújtják benzinkészleteiket és élelmiszerraktáraikat. Koppenhága előtt dán hazafiak a napokban süllyesztették el hat német szállítóhajót és rabolták el a katonai arzenálból nagyszámu német teherautót. Hollandiában egymásután tűnnek el a holland falvakba és mezőkre kiküldött német járőrcsoportok és a kanálisokban egyre több német katona és nácibérenc holttestét veti föl a víz. Sőt magában Ausztriában is egyre növekszik a szabotázscelemek száma és a tiroli hegyek között már szép számmal gyülekeznek az osztrák partizánok, akik sok helyen már tüzharcban is megütköztek a náci katonasággal. Titomarsall pedig éppen most jelenti, hogy a táborába átment osztrákokból most alakította meg első osztrák zászlóalját. A nácik persze egyre szigorubb és kegyetlenebb rendszabályokkal próbálják elnyomni a megszállt országok népeinek ellenállását, azonban a demokratikus népek kitörő szabadságyáért ma már semmiféle zsarnoki eszközrel nem lehet befolyásolni.

Eliogadhatatlan ügyészségi végzés

A szegedi nyilaskeresztes párt női szervezetének vezetőjéről, a nyilas tevékenységéről hírhedt Bognár Józsefnét Misán Esztert kísérték át rendőreink az ügyészségre. Az ügyészség az eljárás megszüntette ellenük és esetleges internálási eljárás folyamatba tétele céljából visszakísértette őket a rendőrségre.

Az ügyészség megszüntető végzésének indoklásában kimondja, hogy az 1921. III. t.-c. értelmében nem lehet őket bírósági eljárás alá venni, mert a nyilaskeresztes párt parlamenti képviselővel rendelkező párt volt, melynek felkutatásai között nem szerepelt a fennálló társadalmi rendnek erőszakkal való megváltoztatása. Minthogy a gyanúsítottakkal szemben semmiféle olyan adat nem merült fel, mely szerint a nyilaskeresztes párt érdekében bármilyen erőszakos tevékenységet fejtettek

volna ki, maga a tény, hogy a nyilaskeresztes párt kötelékén belül helyi vezetői tevékenységet fejtettek ki, a bűncselekmény tényálladékaikat nem meríti ki.

Eddig a végzés. A magunk részéről a végzést és annak indokait a legnagyobb meglepetéssel olvastuk. Nem arról van szó, hogy azok, akik az országot elárulva ebben a szörnyű tragédiába sodorták, vajjon az 1921. III. t.-c. rendelkezései alá vonhatók-e vagy sem, hanem arról, — hogy van-e, már pedig biztosan van! — a magyar törvények között olyan, amely az államot a hazát, a nemzetet az árulással szemben megvédi. Az árulóknak, ha azok törvényes pártoknak voltak is tagjaik, bünhődniök kell!

Ezt az ügyészségi végzést Szeged népe nem veheti tudomásul.

—oO—

Megalakult Hódmezővásárhely új törvényhatósági bizottsága

Nagyjelentőségű határozatok az első közgyűlésen

(A Délmagyarország hódmezővásárhelyi tudósítójától.) Nagy esemény színhelye volt november 28-án a hódmezővásárhelyi városháza közgyűlési terme. Az első közgyűlést tartotta az új törvényhatósági bizottság, mely helyébe lépett a város régi, használhatatlan és korszerűtlen törvényhatósági bizottságának. Hogy ez a régi, többnyire virilistákból és kinevezettekkel álló testület használhatatlan volt, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy kimondotta a saját feloszlását és megbizta a város polgármesterét az új törvényhatósági bizottság összehívásával a demokratikus pártok kiküldötteiből. Hódmezővásárhely városának történelmi eseménye volt ez a közgyűlés. A mostani rendkívüli időkben, a mikor törvényes kormány nincs az országnak, a város közgyűlésére, a városi parlamentre hárul az összes közügyek fölötti döntés. Ehhez képest az érdeklődés igen nagy volt, a karzatok is zsúfoltak voltak.

A három működő párt huszhusz tagot delegált a törvényhatósági bizottságba.

Érdekes volt megfigyelni kor és foglalkozás szerint az egyes pártok kiküldötteit. A Független Kisgazdapárt frakciója — nevéhez híven — majdnem csupa kisgazdákból állott. Életkorban átlag az 50—65 éves közötti, fehéredő fejű és bajszu magyarok képviselték a közgyűlésben a kisbirtokosságot és a haladó polgárságot. A Szocialista Párt padsoraiban az összes dolgozó társadalmi réteg képviselőihez jutott: kisiparosok, munkások, kereskedők, kisbirtokosok, egy orvos és egy tanító. A szociáldemokraták között láttuk a fehér üstökű, régi szocialista harcost, Posztós Sándort és Takács Ferenc volt országgyűlési képviselőt is.

A Magyar Kommunista Párt frakciója mutatta a legszínesebb képet. Ez a legfiatalabb párt az „alkotmány sáncaiban” és ez külsőleg is kifejezésre jutott: a kommunista frakció

nagyrészt a harminc évesek alkották. Foglalkozás szerint ugyancsak változatos a kommunista bizottsági tagok listája: legtöbb a munkás és földmunkás, de láttunk kisiparosokat és értelmiségieket is köztük.

A tárgysorozati pontok mindegyike olyan fontosságú volt, hogy szinte kinőtt a helyi keretből.

Napirend előtt a Kommunista Párt nevében Oláh Mihály felolvasta pártjának rövid deklarációját, mely tömören a párt programját foglalta magába. A Szociáldemokrata Párt részéről Takács Ferenc olvasott fel nyilatkozatot, majd a kisgazdák részéről Karácsonyi Sándor beszélt mindhárom párt közös feladatairól, hogy az összes pártoknak együtt kell dolgozni, mert ez a három párt képviseli a dolgozó munkásságot, a dolgozó értelmiséget és a dolgozó gazdaközöniséget.

Első napirendi pont a polgármester jelentése és állásában való megerősítése volt.

Kiss Pál polgármester felelt a közgyűlésnek a magyar alkotmányra. Beszédében kijelentette, hogy ő nem irtózik a kérges munkáskezekről, ő a dolgozó emberek polgármestere akar lenni. Nem ragaszkodik a hivatalos időhöz, ajtója reggeltől estig mindenki előtt nyitva áll. (A közgyűlés tapssal fogadta a polgármester szavait.)

A napirendi pontok közül különös érdeklődésre tarthat számot Hódmezővásárhelyi törvényhatóságának csatlakozása Vörös János vezérezredes felhívásához és az igazságszolgáltatás megindítását célzó határozati javaslat.

Hódmezővásárhelyről az orosz bevonulás előtt minden bíró megfutamodott, de szükségesnek mutatkozott a mostani helyzetben a járásbíráskodás megindítása és bíró hiányában új bírónak kinevezése. A hatóság törvényes utat keresett és megállapította, hogy a Hágai Egyezmény úgy rendelkezik, hogy olyan területen, amelyet idegen hadsereg megszállott, a hadse-

reg vezénylő tábornokára száll a bíróság kinevezésének joga. Ehhez képest a város vezetősége felkérte a Vörös Hadsereg vezénylő tábornokát, hogy Hódmezővásárhelyre nevezzen ki járásbírói és ügyészi megbízottat. A tábornok azonban figyelemreméltó indokolással tért ki a feladat elől. Tudomására hozta a város vezetőinek, hogy a Vörös Hadsereg nem megszállóként jött Magyarországra, az országot nem is akarja megszállni, sőt tiszteletben tartja a magyar nemzet autonómiáját, ennél fogva Magyarországra és a Vörös Hadseregére nem vonatkozhatnak a Hágai Egyezmény által megszállott területekre elbirt jogszabályok. A tábornok ezzel az indokolással a város autonómiájára, a törvényhatóságra bízta, hogy válasszon olyan bírót magának, aki neki megfelel. A város vezetősége ezek után természetesen saját hatáskörében fog bírót és ügyészi megbízottat kinevezni.

Nagyfontosságú tárgysorozati pont volt még a mezőgazdasági legkisebb munkabérek megállapítása is.

A város parlamentjének közgyűlésén minden résztvevő tag feszült figyelemmel vett részt. De érdeklődéssel figyelt a karzaton lévő közönség is.

Önkéntelen felvetődik a kérdés: Mit szólnának a még fel nem szabadított magyar területeken lakó és az innen hazug, álnok propagandával elmenekülésre birt magyarjaink, ha végignézhették volna ezt a törvényhatósági közgyűlést? Mert a Vörös Hadsereg katonái itt vannak Hódmezővásárhelyen, de a város közgyűlési termében egyetlen orosz sem volt jelen. A magunk ügyét tárgyalta a közgyűlés, a magunk szájaize szerint döntött az érvényben levő alkotmányos jog alapján, anélkül, hogy bárki az orosz hadsereg részéről a város ügyeibe egyetlen szóval, vagy a puszta megjelenésével is beleavatkozott volna.

Megindult a sportélet is Szegeden

A Szegedi Munkás TE kezdeményezésére a Szabad Szakszervezetek Székházában vasárnap találkozóra jöttek össze Szeged sportegyesületeinek vezetői, hogy meglárgyalják a már közel két hónap óta szünetelő szegedi sportéletnek az új szabad szellemen megújuló elindítását.

Az értekezleten képviseltette magát: a Szegedi Vasutas SE, a Szeged AK, a Szegedi Korcsolyázó Egyet, a Szegedi Evezős Klub, a Szegedi Egyetemi AC, a Móravárosi TE, a Magyar Kender UTC, a Postás SE és a Szegedi Labdarúgó Kerület.

Az értekezlet elhatározta, hogy a még nem jelentkezett egyesületekre és szakosztályokra való tekintettel újabb ülést tart 7-én, csütörtökön délután 3 órai kezdettel ugyancsak a Szakszervezeti Székházban, melyre meghívja az ülésen részt nem vett sportegyesületek és szakosztályok vezetőit is, hogy az összes sportágak elindítása érdekében a szükséges tennivalókat meglárgyalják.

Felkéri az egyesületek képviselőit, hogy jelenlegi helyzetük, szakosztályuk jelenlegi helyzetéről, valamint felszerelésük állapotáról, hogy ezeknek ismeretében érdemben is foglalkozhasson az értekezlet a jelenleg még fennálló akadályok elhárításával s mielőbb megindulhasson Szeged sportélete.

Szegedi hírek

— Felhívjuk felsőváros mindkét nembeli ifjúságának figyelmét arra, hogy a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek megalakult a felsővárosi csoportja. Alakuló ülést hétfőn (11-én) tartjuk d. u. fél 3-kor a Timár-utcai ifjúsági házban (volt levente otthon). Minden magyar felsővárosi ifjút elvárunk.

— Szegedi Nők! December hó 10-én vasárnap d. u. fél 3 órakor nőgyűlést tartunk a Szegedi Ipartestület székházában. Minden demokratikus gondolkodású magyar asszony és leány megjelenését feltétlenül elvárja a Magyar Demokrata Nők Szövetsége szegedi szervezete.

A tanárok és tanítók szakszervezete tagjai számára csütörtök d. u. 3 órakor a Tömörkény-utcai leánygimnázium rajztermében „Iskola és demokrácia” címen előadást rendez. Előadó: Pikler György. Az előadást vita követi.

Színházi műsor

A Tánc, Rítmus, Szerelm című új dzsesszparádéját legnagyobb siker jegyében mutatja be a színház. Kedves amerikai angol táncmuzsika váltakozik a behízelt dalokkal és hangulatosan beállított táncképekkel. Különösen kiemelkedik Kovácsné Szűcs Boros Etelka művészi énekszáma. Vadnai: „A késdobáló” című bohózata nagy derűséget kelt a nézőtérben. Molnár Ferenc poétikus köteménye a „Liliom”, amelyet a közönség már oly hosszú idő óta nélkülözött. szintén előadásra kerül címszerepben a kitűnő színésszel, Benkő Miklóssal, pénteken, szombaton és vasárnap a Tánc, Rítmus, Szerelm kerül színre. Előadások tekintettel a villanykorlátozásra d. e. 4 órakor kezdődnek. Pénztári órák d. u. 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól fél 5-ig

Mozik műsora

Széchenyi Mozi
Leányálmok. Romantikus szerelmi történet. Előadások kezdete 4 órakor.

Korzó Mozi Mindenki kívánságára ismét játszik Lukács Margit Nagy István és Gol Bea filmremekét: Fekete Hajnal. Előadások mindennap 4-kor.

Belvárosi Mozi szerdától szombatiig Barlettai párvialdal, párbaj az aszonneryt. Főszereplő Ginio Cervi. Előadások minden nap 4 órakor.

Kivégezték a majdaneki haláláthor gyilkosait

Moszkva, december 7 A majdaneki német hóhérok bűneinek tárgyalásán a már ismert részleteken kívül kiderült, hogy még négy millió ember kivégzésére elegendő gáz volt tartalékolva a haláltáborban. A vádlottak többek között elmesélték, hogy gyakran teherautókon hoztak kisgyermekket, akiket ledobtak az autókról a földre, majd rájuk engedtek külön betanított kutyákat, amik a krematóriumba cipelték az ártatlan áldozatokat. A tárgyalás végén az elnök ismertette a tényállást, majd kijelentette, hogy az emberi jogok és igazság, valamint a lengyel nép becsületének nevében kéri a vádlottak halálraítélését. A bíróság röviddel ezután meghozta ítéletét, amely szerint a vádlottakat kötél általi halálra ítélték. A náci banditákat ezután nyilvánosan fel is akasztották.

Náci kegyetlenkedések Jugoszláviában

Belgrád, december 7 A Sztarogradskas és Jasenovacs gyűjtőtáborokat a németek és usztasák a jugoszláv és orosz seregek gyors előrehaladására való tekintettel felszámolták. Új táborokat létesítettek a Zágráb melletti Sziszaknál, a hová 6500 embert szállítottak át. Előzőleg az ott internált szerbek, horvátok és szidók felét lemészárolták. Ugy tudják, hogy az utolsó napokban Jasenovacban mintegy 900 embert gyilkoltak meg.

Vasutasok! Dolgozik a szegedi vasutasok szabad szakszervezete, amely megalakulása óta az aktív és nyugdíjas, nyugbérés vasutasság igen tekintélyes részét megszervezte. Több csoportban már a bizalmi férfi rendszert is kiépítette. Szeged állomás, Szeged Rókus állomás, Szeged Rendező pu. és a Fiók műhely alkalmazottai már megválasztották a bizalmi férfiakat számarányukhoz mért hatalmas taggyűlések keretében. Öröm volt nézni a felszabadult vasutasok csillogó szeméit, akik csak úgy szívták magukba az új idők új igéit, új hangját. Nem volt jelen se rendőr, se detektív, de jelen voltak a főnökök, az előjárók, nem mint spiclik, hanem mint a szervezet tagjai, akik hitet tettek az új rend, az új szellem mellett. Minden vasutas akár aktív, akár nyugdíjas, nyugbérés lépjen be a Vasutasok Szabad Szakszervezetébe. A szakszervezet nem politikai egyesülés és tagjainkat nem korlátozzuk abban, hogy olyan politikai pártot eszatlakozzunk, ahová akarnak.

Vasutasok gyertek közénk, várunk!

A szakszervezeti bizottság ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a napi 8 órán túl teljesített munkáért túlóradíj fizelendő.

A postások szabad szakszervezete felhívja a postás nyugdíjasokat, hogy a szervezetbe való belépés végett jelentkezzenek Búlint Károlynál. Szeged I. 16. szoba.

A Szakszervezeti Bizottság pénteken délután 3 órakor a szokott helyen rendkívüli ülést tart.

Szirénapróbák.

Felhívom a város közönsége figyelmét arra, hogy minden szombaton délután 17 órakor a légvédelmi szirénák megszólalnak és azok egyszer a „légi veszély elmúlt“ jelet lefogják adni. Ezt a próbát a szirénák működőképességének ellenőrzése végett tartjuk meg. Szeged, 1944. november hó 30.

Dr. Valentiny Ágoston
polgármester.

A Munkaközvetítő Hivatal munkaadók és munkavállalók részére megkezdte működését. Hivatalos órák: 8-15 óráig. Mérey u. 22.

Dobó Sándor

ELSŐ SZEGEDI GUMIÁRUGYÁR
Berlini-körut 30.

állandóan üzemben van.

KÉSZIT: orvosi, műszaki és gazdasági gumicikkeket, továbbá pneumatikumokat, talpanyagot, csöveket, tömlőket, stb.

JAVIT: csaknem mindenféle gumiárut.

VASAROL: gumihulladékot minden mennyiségben.

Szeged-Csongrádi

Takarékpénztár

értesíti t. ügyfeleit és a t. közönséget, hogy működését megkezdte. Pénztári órák minden nap d. e. 8-12 közt.

Ekszerjavítás,

karikagyűrűkészítés. Használt karés zsebórát, aranyat, ezüstöt magas áron veszek.

Bárdóczky ékszerész

Tisza Lajos-körut 55. I. emelet.

A sertésvágás szabályozása

Közhirre teszem, hogy a magánfogasztásra szolgáló sertések vágásának szabályozása érdekében a 112.300-1944. K. M. illetve a 125600-1943. K. M. rendeletek vonatkozó §-ait léptetem életbe.

Az említett rendeletekben foglaltaknak megfelelően felhívom a gazdákat a terménybeszolgáltatási kötelezettségüknek a pontrendszer szerinti beadásán felül a hús és zsírpontoknak megfelelő beszolgáltatás teljesítésére.

A kettős ellátás kiküszöbölése végett mindazok, akik magánfogasztásra sertést már vágtak eddig előzetes bejelentés és engedély nélkül, azok pótlólag a városban a közellátási hivatalban, a tanyákon pedig az ottani közellátási kirendeltségeknél bejelenteni tartoznak egyrészt a levágott sertések számát, másrészt az átvett zsirjegyeknek a beszolgáltatása mellett lemondani kötelesek egész évi zsirellátásukról, egyben pedig a város közellátási részére beszolgáltatni kötelesek az első sertés után 4 kg., minden további sertés után darabonként 6 kg. tisztán kezelt zsirt maximális ár ellenében.

A zsirbeszolgáltatás a tanyákon kijelölt zsiryűjtőknl, a városban a Húsiparosok Zsírolvasztó Szövetkezeténél Szeged, Közvägőhid mögött teljesítendő.

A jövőben magánfogasztásra sertést vágni csakis hatósági engedély alapján lehet, amely engedélyt a városban a közellátási hivatal (Zsotér ház) a tanyákon a tanyai kirendeltségek adhatnak. A már eddig kikészített zsirjegyek bevonása, egész évi zsirellátásról való lemondás és a közellátás részére beszolgáltatandó zsirmennyiségek kötelező beszolgáltatása mellett.

Azon gazda, aki zsirbeszolgáltatási kötelezettségének szalonna vagy zsir beszolgáltatásával nem tudna eleget tenni, az megfélelő mennyiségű olajos mag (tányéricsa, tökmag) beszolgáltatásával ebbeli pontbeadásának tartozik eleget tenni. Ezen olajos magvak beszedésére a Szeged város Áruátvevő és Beszerző Hivatala, illetve annak megbízottai az illetékesek.

Szeged, 1944. évi december hó 4-én

Dr. Valentiny Ágoston
polgármester.

Felhívás a kisvasuton utazókhöz

Az elmúlt hét folyamán a kisvasuton olyan nagy volt a túlzufoltság, hogy két személykocsi rugója eltörtött, ezzel a vonatot a kisiklás veszélye fenyegette és az utasok is veszélyben forogtak.

A megállapítások szerint a túlzufoltságot az okozza, hogy igen sokan hetenként kétszer-háromszor apróbb bevásárlásokért utaznak ki a tanyára, illetve be a városba, így feleslegesen növelik csak az utaslétszámot.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy csak az utazzék, akinek arra mulhatatlanul szüksége van, mert a kisvasut vezetőjét arra utasítottam, hogy csak a nagyobb mennyiségű árut behozó utasoknak és a szolgálati érdekből utazóknak adjon ki jegyet.

A kocsik túlterhelését szükség esetén a polgári őrség igénybe vételével is megfogom akadályozni.

Az állomásokon jegy nélkül felszállókat a legközelebbi megállónál le kell szállítani.

Szeged, 1944. december 4

Dr. Valentiny Ágoston
polgármester.

Panasznapok a járásbírószágon

Felhívom a város lakosságát, hogy magánjogi peres vonatkozású ügyeikben a királyi járásbírószághoz forduljanak.

A királyi járásbírószágon panasztevők részére panasznapot szerdán és szombaton 9-11 óra között tart a járásbírószágon épületének 23. sz. szobájában.

Szeged, 1944. évi december hó 5-én.

Dr. Valentiny Ágoston polgármester.

Közellátási közlemények

A közellátási hivatal értesíti a közönséget, hogy a hét folyamán hurka es sajt kapható a henteseknél jegy nélkül.

Szombaton e hó 9-én az új husjegy december hó 1-től 10-ig érvényes szelvényére 10 dkg. marhahús kerül kiosztásra.

Apróhirdetések

Foglalkozás

Főmolnár felvétetik Fagler paprikamalom. Veresács u. 47.

Asztalos segéd és egy fiút tanulóknak felvesz heti 15 P. Katona Imre Margit u. 3

Kiszolgáló kisasszonyt lehetőleg gyakorlattal felvesz Bíró cukrászda. Tisza Lajos krt. 49. sz. jelentkezni d. e. 9-11-ig

Uri fodrász segédét azonnali belépésre felveszek „Dame“ fodrász Széchenyi tér 6.

Angora gyapju kártolót és fonót keresünk jelentkezni Kossuth Lajos sugárut 27. Szébeni.

Középkorú jobb nő, ki a főzést és háztartás vezetését vállalja, jó elhelyezést nyerhet. Erd. Feketesas u. 15. Házfelügyelőnl 9-12-ig.

Államilag vizsgázott gyors és gépirónó azonnalra állást keres. Szt. László ucca 23.

Keresekek egy leányt, aki ért a takarításhoz. Kurucsev Sándor, Tisza L.-körut 27. szám.

Lakás

Igényjogosult vasutas keres 2 szoba konyhás lakást. Somogyi u. 16.

Egy szoba konyha fürdőszobás speizos lakás kiadó. Érdeklődni 3-tól Br. Jósika u. 30. II. 16. sz.

Szoba konyha és egy szoba azonnalra kiadó Nadas u. 18.

3 szobás emeleti modern és földszinti egy szoba konyhás lakás kiadó. Petőfi Sándor sugárut 33.

2 szobás lakás kiadó. Rohanczi u. 5 viz, villany. Huszár laktanyánál.

Két jobb egyéni bulorozott szoba kiadó. Korda ut 27.

Üzlethelységet keresek a belvárosban Retek u. 48.

Adás-vétel

Egyesbe járó erős igáslovat vennék. Polgár u. 9.

Jókarban levő fekete téli kabát alacsony alakra eladó. Hajós u. 24b. Lévai

Kitűnő állapotban lévő gyermek sportkocsi eladó. Szilágyi u. 1. Szilávikné

Zsopot minden mennyiségben veszek. Avranov Illés Rókusfi fekete földök 4.

Sztráfkocsi veszek Apáca u. 11.

Vennék jó állapotban lévő modern gyermekkocsit. 9-1-ig Aradi ucca 8. papirnagykereskedés.

Bolgár kertészeti felszerelés ráma stb. eladók Avranov Dezső Szatyhazi u. 57.

Hőcipőt vagy csizmát vennék 38-39-es számút Erdős Árviz u. 25. délután.

Elkölözés miatt jutányos áron eladó fajtiszta fehér óriás anya nyulak 10-15 hónapos. Modern ketrecek, szétszedhető kerti saletri, kerti asztal, padok és még több egyet-más. Megtekinthető és érdeklődni lehet délután 2-4-ig Bokor u. 14. alatt.

Papírzsák, szép, erős, kétkilós, kapható; Zrinyi u. 3., földszint jobbra.

Bérlés

Bérbe, felesbé kiadó azonnal 3 hold föld szoba konyha melléképületekkel, érd. Bécsi körut 7.

Különb-félék

Veszek bélyeget. Bélyegkereskedés, a Fogadalmi templommal szemben. Iskola-u. 29. szám.

Használt, de jó butorugót, ruganyos betétet és ottománt magas árért vesz kárpitos. Kállay A.-u. 2.

Keresekek magas áron olyan kar- és zsebórát, melyek járnak és használható állapotban vannak. Aranyat és ékszeret beváltak. Laczkó ékszerész, Kárász-u. 14. Del-Ka mellett.

Kenyer kapható ifj. Sebők sütődében. Korona-u. 29.

Üzenetek

Cegléd-Bereclre Budai-ut 373. sz. üzen a Sipos-családnak Alsókőpontról a Széll család. Mi jól vagyunk, a gyerekekről nem tudunk, üzenetet várunk. Aki olvassa adja át.

Szarvasra Csirmazéknak üzenetét megkaptuk, megvagyunk mindnyájan. Aki ismeri Csirmazékat kérjük átadni Szabó Alajos, Szeged.

Üzenet. Hódmezővásárhelyre üzenem Imre-u. 7. sz. alá Molnár Ilonkáknak. hazajöttem, ha lehet azonnal megyek, értesítést várom, Mózes.

Szegedről üzenik Kalocsára Érseki Kertészeti Gomboséknak, Irénke, Gyuszi jól vagyunk, hazavárunk.

Keckemétre üzenem fiainak Bárkányi Lászlóknak, Dobó-u. vagy özv. Fekete Józsefnének, Közép-u. 11. sz. értesítsenek hogylétükről. Szeged, Otalom-u. 47. sz. Bárkányi Sándor.

Ujvidékre a Tandori családnak Árpád-u. 34. és a Harangozó családnak Móra Ferenc-u. 46. sz. a á üzenjük, mi jól vagyunk, tőlük is sürgős értesítést várunk. Tandori Károly Szeged, Pulez utca 10.

Gyomára üzenjük Szegedről a Malatinzky családnak, jól vagyunk. Teriérkről nem tudunk, az üzenetet megkaptuk. Anyátok.

Vasutára üzenem Vaskuti Antalnak és Varga Máriának, hogy aggódó szüleitnek adjanak életjelt Aki olvassa adja át Szeged, Gróf Klebelsberg-telep, Panncsovai-utca 52.

Keckeméti Zsitvai-telep, III. u. 14. sz. Tóth Mártonnéknak üzenjük Szegedről, jól vagyunk, várunk haza benneteket.

Kiskundorozsmáról üzeni a Petákcsalád Lakitelekre Kerkeséknak adjanak hírt magukról. Aki olvassa, adja át.

Kiskunmajsja Klucso Ferencnéknak üzenem jól vagyok. Dávidról, Pistáról semmi hír. Értesítsen. Tibor.

Timár Ilona üzeni Szegedről Sziléri sugárut 42 festvéreinek: jól van. Üzenetét kéri átadni Timár Gergely III. ker. 241. Békésm. Endrőd.

Ki tud róla?

Gönczy Sándor hazajövet elint, aki tud róla kérem tudassa Csuka u. 19. Szeged.

Felkértem Dr. Törő András ügyvéd urat haladéktalanul jelentkezzen Tisz Lajos körut 58b. alatt

Tyúk és galamb- trágyát vesz

az Orion-bőrgyár

Háló-utca 8.

Munkássapka készítésére

sapkakészítők

jelentkezzenek, anyaggal rendelkezünk, Pick szalámigyár.

A Pick-szalámigyár volt munkásai felvételeire azonnal jelentkezzenek, Felsőlitzapart 12. szám alatti gyártelepen.

Keresekek

magas áron olyan

kar- és zsebórát,

melyek járnak és használható állapotban vannak. Aranyat és ékszeret beváltak. Laczkó ékszerész, Kárász-u. 14. Del-Ka mellett.

Kölesön kaphat 5-10-15.000 pengőt I.-II. bekebelezésre. Háztelket, családi és bérházat, gyümölcsöst vásárolhat Mézerné ingallan irodánál, Kulturpalotával szemben

Felelős szerkesztő: Erdel Ferenc dr.
Felelős kiadó: Konez László.

Kiadja:

Hirtlapkádó Kft.

Szerkesztőség Jókai-utca 4.

Kiadóhivatal: Kárász-utca 1-3